

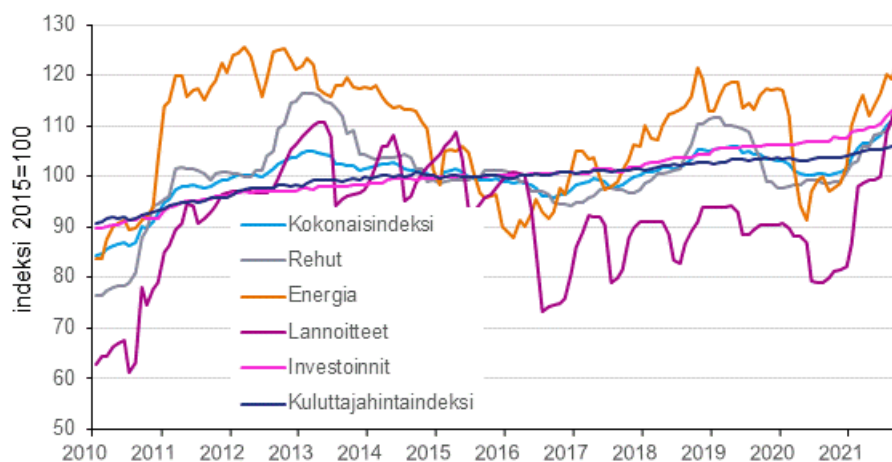
Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi

2021, 3. vuosineljännes

Maatalouden tuotantovälineiden ostohinnat kiivaassa nousussa

Maatalouden tuotantovälineiden ostohinnat nousivat reilun kymmenyksen vuoden 2021 kolmannella neljänneksellä. Tuotantotarvikkeet ja palvelut maksoivat 13 prosenttia enemmän ja maatalouden investoinnit vajaat kuusi prosenttia enemmän kuin vuosi sitten. Erityisen paljon nousi lannoitteiden, energian ja rehujen hinnat. Lannoitteet maksoivat 41 prosenttia, energia 22 prosenttia ja rehut 12 prosenttia enemmän kuin vuosi sitten. Myös rakennusten huollon ja korjausten hinnat nousivat rajusti, lähes viidenneksen. Investoinneista rakentamisen kustannukset nousivat eniten, 8 prosenttia. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen tuoreimmasta maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksistä. Indeksii kertoo, kuinka paljon maatalouden tuotantotarvikkeiden, palvelujen ja investointien hinnat ovat muuttuneet vuodesta 2015.

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi ja kuluttajahintaindeksi 2015=100, 1/2010–9/2021

Sähkön hinta nousi reilut 6 prosenttia ja oli kalliimpaa kuin koskaan 2000-luvulla. Sähkön hinnan nousuun vaikutti lisääntynyt kysyntä ja kuivan kesän myötä hupenneet vesivarastot. Polttonesteet maksoivat

viljelijälle reilun kolmanneksen enemmän kuin vuosi sitten. Hinnan nousussa nähtiin koronapandemian jälkeinen paluu normaalimpaan hintatasoon ja hieman sen yli.

Uusi lannoitekausi käynnistyi poikkeuksellisen korkein hinnoin. Lannoitteiden hintojen suuri nousu johtui siitä, että raaka-aineiden hinnat nousivat rajusti samoin typpilannoitteiden valmistuksessa tarvittavan maakaasun hinta. Typpilannoitteet maksoivat 50 prosenttia ja yhdistelmälannoitteet reilut 40 prosenttia enemmän kuin vuosi sitten.

Rehujen hintoja puolestaan nosti normaalia heikompi sato sekä viljavarastojen hupeneminen. Rehuviljojen hinnat nousivat vajaat 18 prosenttia ja rehuseosten 12 prosenttia. Vielä ei kuitenkaan hätyytellä katovuoden 2018 hintatasoa.

Investointien hinnan nousu on kiihtynyt selvästi vuoden 2021 alusta lähtien. Rakennusinvestoinnit maksoivat 8 prosenttia enemmän kuin vuosi sitten. Kone- ja laite- sekä kuljetuskalustoinvestoinnit maksoivat noin 4 prosenttia enemmän kuin vuosi sitten. Investointien kohdalla ei ole kyse koronakuopasta toipumisesta, koska notkahdusta investointihyödykkeiden hinnoissa ei ollut. Hintojen kiihtyvän nousun taustalla vaikuttanee kuitenkin pandemiasta toipuva kysynnän lisääntyminen, energian, kuljetuskustannusten ja raaka-aineiden hinnan nousu sekä komponenttien saatavuusongelmat.

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi 2015=100, 3. vuosineljännes 2021

Indeksit (2015=100)	Pisteluku III/2021	Neljännesvuosimuutos, %	Vuosimuutos, %
Kokonaisindeksi	111,3	3,7	10,8
Maatalouden tuotantotarvikkeet ja palvelut	110,6	4,2	13,2
Maatalouden investointeihin käytettävät tavarat ja palvelut	112,8	2,6	5,6

Maatalouden tuotantovälineiden ostohinnat nousevat 10,4 prosenttia tänä vuonna

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintojen arvioidaan tänä vuonna nousevan 10,4 prosenttia vuoteen 2020 verrattuna. Tuotantoon käytettävien tarvikkeiden ja palveluiden hinnat nousevat 12,9 prosenttia ja investointeihin käytettävien tavaroiden ja palvelujen hinnat nousevat 4,8 prosenttia. Tiedot perustuvat Tilastokeskuksen laskemaan hintaindeksiennusteeseen.

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi 2015=100, indeksiennuste 2021

Indeksi (2015=100)	Pisteluku 2021, ennuste	Ennustettu vuosimuutos 2020-2021, %
Kokonaisindeksi	111,5	10,4
Maatalouden tuotantotarvikkeet ja palvelut	111,3	12,9
Maatalouden investointeihin käytettävät tavarat ja palvelut	111,9	4,8

Maatalouden tuottajahintaindeksi ja maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi ovat indikaattoreita, jotka mittaavat maataloustuotteiden ja maatalouden tuotantovälineiden hintakehitystä viljelijöiden näkökulmasta. Maatalouden hintaindeksien perusvuosi on 2015, jota merkitään luvulla 100. Tilastokeskus laskee maatalouden hintaindeksiennusteen EU:n tilastovirastolle Eurostatille kerran vuodessa. Lopullinen maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi vuodelta 2021 julkaistaan helmikuussa 2022.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi 2015=100, III/2021.....	4
Liitetaulukko 2. Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi 2015=100, indeksiennuste 2021.....	4

Kuviot

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Maatalouden hintaindeksit 2015=100, 1/2010–9/2021.....	5
Liitekuvio 2. Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi 2015=100, 1/2010–9/2021.....	5
Laatuseloste: Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi 2015=100.....	6

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi 2015=100, III/2021

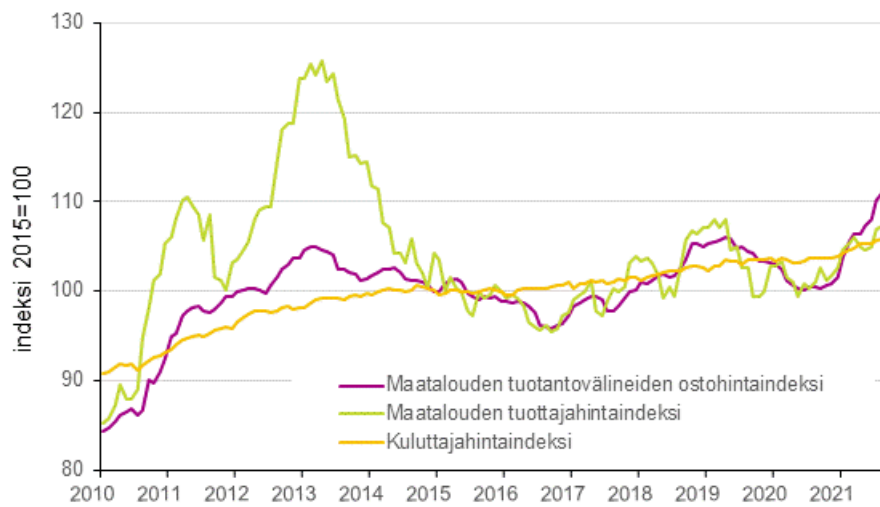
Indeksinimike	Pisteluku	Neljännesvuosimuutos, %	Vuosimuutos, %
200000 MAATALOUDEN TUOTANTOTARVIKKEET JA PALVELUT (Panos 1)	110,6	4,2	13,2
201000 SIEMENET JA TAIMIMATERIAALI	97,5	-0,8	2,5
202000 ENERGIA, VOITELUAINEEET	120,5	5,6	22,0
203000 LANNOITTEET JA MAANPARANNUSAINEEET	111,9	12,5	40,8
204000 KASVINSUOJELUTUOTTEET JA TORJUNTA-AINEET	100,4	2,3	3,0
205000 ELÄINLÄÄKINTÄKULUT	105,6	0,1	2,3
206000 ELÄINTEN REHUT	110,9	3,1	12,3
207000 KONEIDEN HUOLTO JA KORJAUS	102,0	-0,5	-0,2
208000 RAKENNUSTEN HUOLTO JA KORJAUS	126,4	10,5	18,6
209000 MUUT TAVARAT JA PALVELUT	107,8	1,3	2,9
210000 MAATALOUDEN INVESTOINTEIHIN KÄYTETYT TAVARAT JA PALVELUT (Panos 2)	112,8	2,6	5,6
211000 TARVIKKEET	113,5	1,5	4,1
211100 KONEET JA MUUT LAITTEET	110,9	1,4	3,9
211200 KULJETUSKALUSTO	115,9	1,5	4,3
212000 RAKENNUKSET	112,1	4,7	8,0
212100 MAATALOUSRAKENNUKSET (EI ASUINRAKENNUKSET)	112,1	4,7	8,0
219000 MUUTA	107,1	0,8	4,1
220000 MAATALOUDEN TUOTANTOVÄLINEIDEN OSTOHINTAINDEKSI YHTEENSÄ (Panos 1 + Panos 2)	111,3	3,7	10,8

Liitetaulukko 2. Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi 2015=100, indeksiennuste 2021

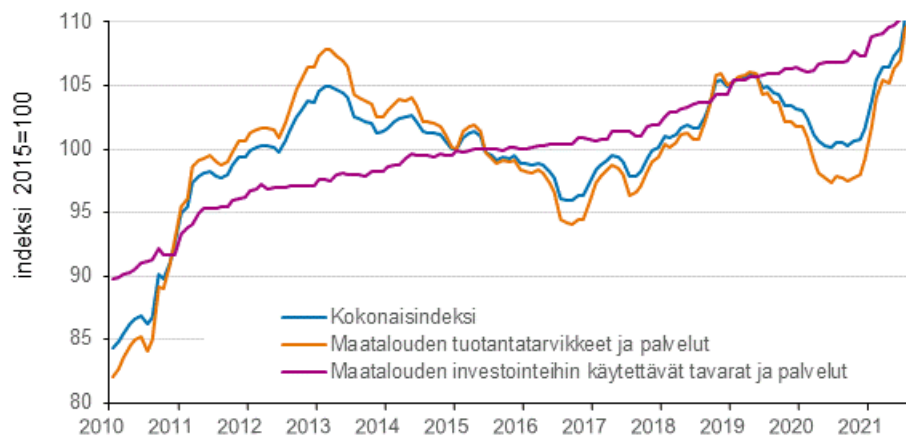
Indeksinimike	Ennustettu pisteluku 2021	Ennustettu vuosimuutos 2020–2021, %
200000 MAATALOUDEN TUOTANTOTARVIKKEET JA PALVELUT (Panos 1)	111,3	12,9
201000 SIEMENET JA TAIMIMATERIAALI	98,8	4,0
202000 ENERGIA, VOITELUAINEEET	119,3	18,5
203000 LANNOITTEET JA MAANPARANNUSAINEEET	118,3	41,2
204000 KASVINSUOJELUTUOTTEET JA TORJUNTA-AINEET	98,2	1,5
205000 ELÄINLÄÄKINTÄKULUT	105,5	2,0
206000 ELÄINTEN REHUT	111,7	13,1
207000 KONEIDEN HUOLTO JA KORJAUS	103,6	1,6
208000 RAKENNUSTEN HUOLTO JA KORJAUS	119,7	12,4
209000 MUUT TAVARAT JA PALVELUT	107,0	2,5
210000 MAATALOUDEN INVESTOINTEIHIN KÄYTETYT TAVARAT JA PALVELUT (Panos 2)	111,9	4,8
211000 TARVIKKEET	113,4	4,1
211100 KONEET JA MUUT LAITTEET	111,0	3,9
211200 KULJETUSKALUSTO	115,4	4,3
212000 RAKENNUKSET (EI ASUINRAKENNUKSET)	110,1	6,1
219000 MUUTA	106,7	2,5
220000 MAATALOUDEN TUOTANTOVÄLINEIDEN OSTOHINTAINDEKSI YHTEENSÄ (Panos 1 + Panos 2)	111,5	10,4

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Maatalouden hintaindeksit 2015=100, 1/2010–9/2021

Liitekuvio 2. Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi 2015=100, 1/2010–9/2021

Laatuseloste: Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi 2015=100

1. Tilastotietojen relevanssi

1.1 Yhteenveto tilaston tietosisällöstä ja käyttötarkoituksesta

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi 2015=100 sisältää indeksipistelukuja maatalouden tuotantopanosten hinnanvaihteluista. Indeksillä kuvaa viljelijän kannalta tuotantopanosten arvonlisäverottomien hintojen kehitystä ja hintakehityksen vaikutusta maatalouden tuotantopanosten ostoihin liittyviin menoihin. Tilaston käyttäjiä ovat mm. kansantalouden tilinpito maatalouden taloustilien yhteydessä, tutkimuslaitokset, Eurostat, DG Agri, FAO ja viljelijät.

1.2 Käsitteet

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi sisältää hintaindeksitietoja maatalouden tuotantopanosten ostohinnoista. Indeksien keskeiset käsitteet on määritelty Tilastokeskuksen käsitteetietokannassa ja kuvattu indeksin menetelmäselosteessa: <http://tilastokeskus.fi/til/ttohi/men.html>.

1.3 Luokitukset

Indeksin kuusinumeroisen luokitus noudattaa maatalouden tilinpidon luokitusta pääpiirteissään (Economic Accounts for Agriculture EAA, jolla on yhteys kulloinkin voimassa olevaan toimialaluokitukseen NACE ja sen suomalaiseen versioon TOL). Tiedot on luokiteltu Eurostatin kuusinumeroisen luokituksen mukaan kahteen pääryhmään: 1. maatalouden tuotantotarvikkeet ja palvelut sekä 2. maatalouden investointeihin käytetyt tavarat ja palvelut. Pääryhmät on jaettu yhteensä 12 alaryhmään, jotka on esitetty tarkemmin julkaisussa EU:n Maataloushintatilastojen käsikirja ([Handbook for EU Agricultural Price Statistics](#), March 2008).

1.4 Tietolähteet

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksin pääasialliset tietolähteet ovat yritykset, yhdistykset ja maatalouskaupan keskusliikkeet. Suoraan yrityksiltä kerättävien tietojen lisäksi hintaindeksien laadinnassa käytetään hyväksi myös muiden Tilastokeskuksen tilastojen hintatietoja tai indeksipistelukuja.

1.5 Lait, asetukset ja suositukset

Maatalouden hintaindeksit laaditaan Tilastokeskuksessa yhteistyössä Eurostatin kanssa perustuen ”herrasmiehsopimukseen”. Maatalouden ostohintaindeksin hintatietojen keruu ja tilaston laatiminen perustuu välillisesti seuraaviin lakeihin: EP:n ja neuvoston asetus maatalouden tilinpidosta (EY) N:o 138/2004, Laki maaseutuelinkeinotilastoista 20.12.1996/1197, Laki maaseutuelinkeinorekisteristä 29.12.1994/1515, Tilastolaki 23.4.2004/280.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi lasketaan Laspeyres'n hintaindeksin mukaisesti. Indeksien laskenta vaatii perusvuoden painorakenteen lisäksi indeksin sisältämien tuotteiden ja palveluiden kuukausittaisen hintaseurannan. Perusvuotta vaihdetaan yleensä viiden vuoden välein, jolloin painorakenne muutetaan vastaamaan perusvuoden tilannetta. Perusvuosi päättyy nollaan tai viiteen.

Painorakenne perustuu tilaston perusvuotena hankittujen tavaroiden ja palveluiden ostokustannuksiin sekä muilta maataloilta välituotekäyttöä varten hankittujen viljelykasvituotteiden kustannuksiin.

Indeksit lasketaan kuukausi-, neljännesvuosi ja vuosi-indekseinä.

Kutakin indeksiin kuuluvaa hyödykettä on valittu edustamaan yksi tai useampi tuote tai palvelu, joiden hintoja seurataan kuukausittain. Hintatiedot ovat koko kuukauden määräpainotettuja keskihintoja tai hintoja tilastokuukauden 15. päivän sisältävältä viikolta. Joitakin hintatietoja, kuten investointitarvikkeiden ja varaosien hintoja, kysytään tarvittaessa harvemmin.

Indeksilaadintamenetelmää on kuvattu tarkemmin tilaston kotisivuilta löytyvissä menetelmäkuvauksissa ja maatalouden hintaindeksien käsikirjassa ([Handbook for EU Agricultural Price Statistics](#), March 2008).

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi mittaa maataloudessa, puutarhataloudessa ja turkistarhauksessa käytettävien tuotantotarvikkeiden ja -palveluiden sekä investointien hintakehitystä. Indeksien laskentaa varten kerätään noin 350 hintatietoa. Indeksit ei kata palkkojen, palkkakustannusten, vakuutusmaksujen eikä korko- ja pellon vuokramenojen kehitystä. Indeksit kattaa koko Suomen ja alueellista jakoa ei ole.

Tilasto mittaa maataloudessa käytettävien tavaroiden ja palveluiden ostohintojen ns. puhdasta hinnanmuutosta. Indeksilaskenta perustuu parivertailuun. Ideana on seurata tilaston sisältämien tuotteiden ja palvelujen hintoja ja laskea niiden avulla indeksipisteluvut. Tuotteet kuitenkin muuttuvat ajassa. Niiden fyysisissä ja taloudellisissa ominaisuuksissa tapahtuu muutoksia, jolloin suora parivertailu ei ole mahdollista. Tällaisissa tapauksissa estimoidaan laadunmuutumisesta johtuva osa hinnanmuutoksesta, ja se eliminoidaan tilastosta. Esimerkiksi traktorin tekniset ominaisuudet muuttuvat uuden mallin myötä, tuotteen takuu- tai rahoitusehdot saattavat muuttua tai paljousalennusten ehtoja muutetaan; tämänkaltaisista muutoksista johtuva hinnanmuutos ei vaikuta indeksin pistelukuihin.

Laadunmuutoksia on erityisesti lannoitteissa, rehuissa ja koneissa. Tuottajien ostamat tarvike-erät ovat erikokoisia ja myös rahtikustannus vaihtelee; indeksissä pyritään seuraamaan samankokoisen tavaraerän hintaa tilalle toimitettuna. Lannoitteiden ja rehujen osalta oletetaan, että ne käytetään saman tuotantojakson aikana.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Indeksi julkaistaan 45 päivää tilastoneljänneksen päättymisen jälkeen. Mikäli 15. päivä osuus viikonloppuun tai arkipyhään, julkaistaan tilasto seuraavana arkipäivänä. Marraskuun puolivälissä julkaistaan ennuste koskien vuoden keskimääräisiä pistelukuja. Tarvittaessa julkaistaan ylimääräisiä tilastojulkistuksia. Tarkempi julkaisuaikataulu löytyy osoitteesta: <http://tilastokeskus.fi/ajk/julkistamiskalenteri/index.html>.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksistä julkaistaan internetissä julkistusten yhteydessä tuoreimpia lukuja käsittelevä lyhyt tiedote, joka löytyy tilaston kotisivulta.

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi julkaistaan seuraavissa paikoissa: Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksin kotisivuilla (<http://tilastokeskus.fi/til/ttohi/index.html>), Suomen tilastollisessa vuosikirjassa, Tilastokatsauksissa, Maataloustilastollisessa vuosikirjassa (Luke) ja Eurostatin julkaisuissa ja tietokannoissa.

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksiin liittyvää dokumentaatiota on saatavissa tilaston kotisivulta sekä tilastoa tuottavalta Tilastokeskuksen vastuualueelta (sähköpostiosoite mthi@stat.fi ja puhelinnumero 029 551 1000 / maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi).

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Maatalouden hintaindeksit ovat vertailukelpoisia pääosin muiden EU-maiden maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksien kanssa.

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksiä on laskettu vuodesta 1990 lähtien Eurostatin luokituksilla. Indeksisarjat eivät ole kaikilta osin vertailukelpoisia nykyisin käytössä oleviin indeksisarjoihin, esimerkiksi verotuksen ja luokitusten osalta.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Maatalouden hintaindeksit kuvaavat maataloustuotteiden ja tuotantovälineiden arvonlisäverottomien hintojen muutoksia: indeksit eivät kuvaa määrien, viljelijän saaman tulon tai menojen muutoksia. Suomen liittyessä Euroopan unioniin vuonna 1995 muutettiin maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksin laskentaperusteita Eurostatin luokitusten mukaisiksi. Maatalous tuli vuoden 1995 alusta arvonlisäverotuksen piiriin, mikä laski indeksia tuona ajankohtana.

Lisätietoja

Marianne Rautelin 029 551 3421
Vastaava osastopäällikkö:
Katri Kaaja

mthi@stat.fi
www.tilastokeskus.fi

Lähde: Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi 2015=100. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute